

Aktualitātes sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju un tiesību veicināšanā

FEBRUĀRIS 2022

LATVIJĀ:

- **4. februārī tiešsaistē Latvijas Darba devēju konfederācija organizēja Līdzsvara balvas apbalvošanas pasākumu.** Pasākums norisinājās jau otro gadu, lai izceltu tos darba devējus, kuri īpašu uzmanību ir veltījuši savu darbinieku darba un privātās dzīves līdzsvara veicināšanai.
- **Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība 8. februārī organizēja Darba & dzīves līdzsvara forumu "Tiecoties uz līdzsvaru - kas tālāk?".** Foruma mērķis bija iepazīties ar aktualitātēm darba un privātās dzīves līdzsvara veicināšanā, kā arī ar likumdevēja iecerēm un plāniem.
- Sabiedrības integrācijas fonds sadarbībā ar nodibinājumu "Ventspils Augsto tehnoloģiju parks" **jau piekto gadu kustības "Dažādībā ir spēks" ietvaros meklē Latvijas iekļaujošākos un dažādības vadībai atvērtākos darba devējus.** Darba devēji ir aicināti pieteikties pašnovērtējumam līdz 15. aprīlim.
- **No 17. februāra Valsts policijai ir tiesības pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu par varmākas nošķiršanu,** bez cietušā iesnieguma. Jaunās pilnvaras paredz veiktie grozījumi likumā "Par policiju".

- **Biedrība Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls ir noslēgusi sadarbības līgumu ar Labklājības ministriju.** Līgums paredz, ka Labklājības ministrija 2022. gadā finansē organizācijas aktivitātes, kas vērstas uz sieviešu tiesību un interešu aizstāvību.
- **Eiropas Padomes Ekspertu darbības grupa pret cilvēku tirdzniecību (GRETA) 2022. gada 21. februārī publicēja trešās kārtas novērtējuma ziņojumu par EP Konvencijas par cīņu pret cilvēku tirdzniecību ieviešanu Latvijā.** GRETA ieskatā Latvijas iestādēm jāveicina sieviešu informētība par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kā arī ir jāturpina centieni veicināt dzimumu līdztiesību, apkarojot dzimumu stereotipus un ar dzimumu saistītu vardarbību.
- **Žurnāls Punctum uzsāk dokumentālo stāstu sēriju #EsArī,** kurā aicina seksuālās vardarbības upurus dalīties ar savu pieredzi un atmaskot varmākas.
- **Interneta žurnāls "Satori" februārī rīkoja diskusiju par vardarbību ģimenē un sabiedrību.** Diskusijā piedalījās juriste Ieva Brante, centra "Marta" foruma "Celies!" koordinatore Madara Kanastaleviņa, antropoloģe Aivita Putniņa, psihoterapeite Marija Ābeltiņa un Valsts policijas pulkvežleitnante Iveta Valaine.
- **No 2022. gada 3. februāra līdz 17. martam Baltijas valstu zinātnieces ir aicinātas pieteikties L'ORÉAL-UNESCO Baltijas jauno talantu programmai Sievietēm zinātnē.** Jau 18. reizi Latvijā septiņas izcilas zinātnieces saņems 6000 eiro balvu par darbu dažādās zinātnes jomās. Papildus viena dalībiece no katras valsts tiks nominēta Sievietēm zinātnē starptautisko uzlecošo talantu programmai.
- **11. februārī, UNESCO Starptautiskajā dienā sievietēm un meitenēm zinātnē norisinājās Izglītības un zinātnes ministrijas rīkota tiešsaistes diskusija "Sievietes zinātnē: pieredze un iespējas",** kurā Latvijas zinātnieces dalījās ar saviem pieredzes stāstiem, kā arī bija iespējams uzzināt, kā praktiski veicināt sieviešu un meiteņu lomu zinātnē.

- **Portālā Lsm.lv ir iespējams iepazīties ar rakstu par skolotāja profesijas izvēli vīriešiem.** 2019. gada Eurostat pētījumā secināts, ka Latvija ir pirmajā vietā ES, kur 87% vispārējās izglītības skolu skolotājas ir sievietes. Rakstā ar savu pieredzi par skolotāja profesijas izvēli dalās sociālo zinību skolotājs Igors Ardaševs.
- **Aicinām iepazīties ar projektu "Dzīve pēc",** kas ir dokumentālais stāsts par dzīvi pēc krūts vēža ārstēšanas.
- **Režisore Ināra Slucka Latvijas Nacionālajā teātrī iestudējusi Katas Vēberes darbu "Sievietes daļas",** kurā ietverts stāsts par sievietes lomu ģimenē un tiesībām saglabāt neatkarību savos lēmumos.

EIROPĀ:

- **Eiropas Komisija 2. februārī rīkoja pasākumu "Nodrošināt līdztiesīgu pieeju visiem: Sievietes un vēzis - Eiropas Plāns cīņai pret vēzi",** lai veicinātu izpratni par vēža saslimstību sievietēm un lai informētu par aktuālākajām iniciatīvām Eiropas Plānā cīņai pret vēzi.
- **1. un 2. februārī Eiropas Parlaments organizēja Afganistānas sieviešu dienas, lai pievērstu uzmanību satraucošajam sieviešu tiesību stāvoklim Afganistānā.** Iniciatīva tika uzsākta 1. februārī ar augsta līmeņa konferenci, kurā piedalījās EP prezidente, ANO pārstāvji, kādreizējā Afganistānas Sieviešu lietu ministre Sima Samar u.c. dalībnieki.
- **Gatavojoties Starptautiskajai sieviešu dienai 8. martā, Eiropas Parlaments ir paziņojis, ka īpaši fokusēsies uz tādām tēmām kā attālinātais darbs, dzimumu līdztiesība, psihiskā veselība un neapmaksāts aprūpes darbs.** 3. martā norisināsies starpparlamentārā tikšanās, kuras laikā tiks apspriesta Eiropas sieviešu nākotne pēc Covid-19 pandēmijas.

PASAULĒ:

- **ANO Dzimumu līdztiesības un sieviešu iespēju veicināšanas institūcija ir nākusi klajā ar oficiālu paziņojumu par karadarbību Ukrainā**, norādot, ka īpaši satraucoša ir Ukrainas sieviešu un meiteņu situācija. Karadarbība un tās radītās sekas pakļauj sievietes un meitenes augstākam seksuālās vardarbības riskam, kā arī ar dzimumu saistītas vardarbības riskam - it īpaši tās sievietes un meitenes, kas ir spiestas bēgt. Tāpat tiek uzsvērta sieviešu loma miera procesa nodrošināšanā. Šajā kontekstā ir būtiski atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas Ukrainā.
- **6. februāris ir Starptautiskā diena nulles tolerancei pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu**. ANO Dzimumu līdztiesības un sieviešu iespēju veicināšanas institūcija savā paziņojumā norāda, ka cīņai pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu ir jāpieiet koordinēti un visaptveroši, stiprinot vietējo kopienu atbildi un iespējas, kā arī veicinot dzimumu līdztiesības izpratni sabiedrībā un sieviešu līderību. **Arī Eiropas Komisija nāca klajā ar paziņojumu, uzsverot, ka sieviešu dzimumorgānu kropļošana ir noziegums un smags cilvēktiesību pārkāpums**. Tā ir šausminoša prakse, kura atstāj smagas sekas uz meiteņu fizisko un garīgo veselību.
- **11. februārī jau septīto reizi tika atzīmēta Starptautiskā diena sievietēm un meitenēm zinātnē. Šī gada visaptverošā ANO tēma - "Līdztiesība, dažādība un iekļaušana: ūdens apvieno mūs"**, kuras ietvaros norisinājās pasākumi, kas uzsvēra sieviešu un meiteņu lomu zinātnē, lai sasniegtu Ilgtspējīgas attīstības mērķi nr. 6 - tīrs ūdens un sanitārija.
- **Aicinām iepazīties ar OECD jaunāko publikāciju par nodokļu politiku un dzimumu līdztiesību**, kurā tiek pētīts tas, kā nodokļu politika un sistēma var ietekmēt dzimumu līdztiesības situāciju.

- **Februārī notikušās ziemas olimpiskās spēles ir kļuvušas par vienām no dzimumu ziņā balansētākajām ziemas olimpiskajām spēlēm** - sievietes bija gandrīz puse no visiem sportistiem. Pilnu dzimumu līdztiesību Starptautiskā Olimpiskā komiteja sola nodrošināt jau nākamajās ziemas spēlēs, kas norisināsies 2026. gadā Itālijā.
- **Pāvests Francisks aicina mūķenes cīnīties pret seksismu Katoļu baznīcā**, norādot uz mūķeņu svarīgo darbu un lomu baznīcā.
- 22. februārī **ASV Nacionālā sieviešu futbola komanda ir panākusi vienošanos par vienlīdzīgu darba samaksu.**